Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones de Sa[n]ctis Hyemales, Estiuales, De festiuitatibus Jesu christi, Beate virginis et alior[um] Sanctor[um] ... Venera[n]di patris, fratris Nicolai deniise Ordinis Minor[um] de obseruantia ...

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Prima est abnegatio[n]is dispositiue.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30625

Primo ꝓpter ſuoꝝ parẽtum ꝟtuoſam intentiõez. Pater eñ eius Eduardus noĩe: tꝫe regis angloꝝ. Eadmũdi in ciuitate q̃ tũc orceſtria dicebatur ortũdus virginẽ q̃ndã ſibi mr̃imonio copulauit nõ cã libidis explẽde (vt m̃lti aſſolent) ſed cã ꝓlis habẽde ⁊ diuino cultui educande. Matrimoniũ itaq̃ʒ ꝯhẽtes m̃ltũ debẽt ꝑcauere nẽ inordinata ſit eoꝝ intentio: ne. ſ. ſolũ vel ꝑncipal'r intẽdant ſuperbiã: auariciã: vel carnalẽ voluptatẽ: q̃ ſic dicit Guil'. pariſ. lib. de ſacris. Qui matrimonio ꝯtraria intẽdũt multũ peccant. Vbi gr̃a: q̃ amore explẽde libidis ſue tm̃ forinſec⁹ mr̃imonia ineũt: ſimil'r q̃ ꝓpter ſolaʒ voluptatẽ aut auariciã inijt aut ꝯtrahit matrimoniũ bonis matrimonij aut excluſis aut neglectis: taliter ꝯtrahẽtes m̃ltum peccãt: q̄ nõ in ſctificatiõe: ſed in impuritate terrenoꝝ ſacr̃ʒ ſuſcipiũt: imo abutunt̃ hoc ſacr̃o. vñ in tales ꝑtãtem habʒ demoniũ. Tob. vj. d̃r angel⁹ raphael tobie: Audi me ⁊ oñdam tibi q̃b⁹ põt ꝑualere demoniũ: In eos q̃ ꝯiugia ita ſuſcipiũt vt deũ a ſe ⁊ a ſua volũtate excludãt ⁊ ſue libidini ita vacẽt ſicut equ⁹ et mul⁹ quib⁹ nõ eſt intellect⁹: habet ſup eos demoniũ ꝑtãteʒ ⁊c. Qm̃ ita pauci recta et pura intentiõe matrimoniũ ineũt: nõ paucis i matrimonio bñ ſuccedit. q̄ vt h̃r in decretis. di. lxj. c. Miramur. Vix bono ꝑagunt̃ exitu q̃ malo inchoata ſunt ꝑncipio.

Scd̃o ꝓpter parentũ affectuoſam deuotionẽ. Erãt eñ deo deuotiſſimi diuinis ſuitijs intẽti: ſingl'is dieb⁹ dominũ flagitãtes qt̃us vnũ filiũ deo obedientẽ eis tribueret. Habuerũt ꝗ hũc filiũ ꝑ impetrationẽ orõnis: ſicut abraã habuit iſaac Gen̄. xv. ⁊ anna ſamuelẽ. j. Re. j. vbi dicit anna Pro iſto puero oraui ⁊ dñs dedit mihi petitionẽ meã. Sic deberent orare ꝑ ꝓle habẽda q̃ in mr̃imonio ſunt Nã ſicut d̃r Ecci. xv. Nõ ꝯcupiſcit dominus m̃ltitudinẽ filioꝝ infideliũ ⁊ inutiliũ: melior eſt eñ vn⁹ timẽs deũ q̃ mille impij. ⁊ vtile eſt mori ſine filijs q̃ relinquere impios.

Tertio ꝓpter pueri Clari gratioſam ꝯdicionẽ. Erat eñ puer forma decorus: clarus re: Clarus noĩe: q̃ poſtq̃ ſeptẽ attigit annos l'ras didicit ⁊ diuĩa ꝓuidentia ſuos coetaneos in breui ſuꝑauit. Sap. viij. Puer erã ingenioſus ⁊ ſortitus ſuʒ aiaʒ bonã. A ꝑma itaq̃ʒ etate deo ſeruire ſtuduit ⁊ q̃ſi alter tobias ab infantia ſꝑ deũ timuit: vt h̃r. Tob. ij. attendẽs illõ Ecci. ij. Fili accedẽs ad ſuitutẽ dei ſta in iuſticia et timore. Patʒ itaq̃ʒ gratioſa ſue ſctitatis inchoatio q̃ deo cepit a puericia miniſtrare. Eccẽs. xij. Memẽto creatoris tui in dieb⁹ iuuẽtutis tue.

Scd̃a eſt ꝯſideratio ꝑfectiõis ꝟtuoſe Prouer. iiij. Iuſtoꝝ ſemita q̃ſi lux ſplendẽs ꝓcedit ⁊ creſcit vſq̃ʒ i ꝑfectã diẽ. Eſt aũt ꝑcipue ꝯſiderãda triplex ei⁹ ꝑfectio virtuoſa.

¶ Prima eſt abnegatiõis diſpoſitiue.
¶ Scd̃a eſt maceratiõis ſubiectiue
¶ Tertia eſt deuotiõis affectiue.

Prima eſt ꝑfectio abnegatiõis diſpoſitiue. Abnegauit eñ oĩa mũdana ꝑ quã abnegationẽ optie diſpoſitus erat ad miniſtrãdũ dño. Dicit ei Ioannes. j. Io. ij. Nolite diligere mũdũ neq̃ʒ ea q̃ in mũdo ſũt. qm̃ ſiq̃s di. mũ. nõ ẽ charitas pa. in eo. Abnegauit itaq̃ʒ tria q̃ ſũt i mũdo q̃ multis ſunt cã ruine atq̃ʒ ꝑditiõis

¶ Primo abnegauit diuitiaꝝ cupiditatẽ Ne eñ natalis amor patrie ipm̃ a dei ſeruitio retardaret: vtrũq̃ʒ parentẽ ⁊ patriaʒ reliq̃t. Et veniẽs ad litora põti nauẽ intrauit ⁊ in neuſtriã ꝑmo apd̃ ceſariburgũ ꝑuenit. Cõſiderauit q̃ ꝓpe qm̃ ſicut d̃r Cyprianus: Mũdi amor ⁊ amor dei pariter in vno corde hitare nõ pñt: queadmodũ oculi celũ ⁊ terraʒ parit̃ neq̃ʒ ꝯſpiciunt. Et Aug⁹. ſup Cañ. loq̃tur. Duo ſunt amores. ſ. mũdi ⁊ dei: Sed vbi habitat amor mũdi, nõ eſt vbi intret amor dei. Hec ille Delibera igit̃ o mortalis hõ qd̃ iſtoꝝ tibi magis expediat: vel deo adherere: vl' mũdo. Nã ſic d̃r Ia. iiij. Amicicia hui⁹ mũdi inimica eſt dõ. Quicũq̃ʒ eñ voluerit amicus eẽ hui⁹ mũdi: inimic⁹ ꝯſtituet̃ dei. Audi igit̃ qd̃ d̃r Greg. Diſce hõ nõ diligere mundũ vt diligas deũ: auerte vt ꝯuertaris: effunde vt impleariſ. Hec ille. Temporales igit̃ diuitias abnegauit in hoc imitatus vitã aplicam: In hoc etiã imitat⁹ ſanctũ ꝑiarchã abraã cui a dño dictũ ẽ Gen.

xij. Egredere de terra tua ⁊ de cognatiõe tua ⁊ de domo p̄ris tui ⁊c̄. Sequit̄ Et benedicā tibi ⁊ magnificabo nomē tuū: eriſq̄ bn̄dictus. Vn̄ p̄z ꝙ terrenoꝝ abdicatio diuinā meret̄ bn̄dictiões. ¶ Scd̄o abnegauit delitiaꝝ voluptatē. Cū em̄ parētes ſui vellēt ſibi vxorem tradere: oīno reſpuit/ſoli deo cupiēs adherere. Ber. Guſtato ſpū neceſſe eſt carnē deſipe: affectāti celeſtia terrena nō ſapiūt. Rho. viij. Qui ſm carnē q̄ carnis ſunt ſapiūt: q̄ aūt ſꝫ ſpiritū q̄ ſpūs ſunt ſapiūt. ¶ Tertio abnegauit honoꝝ vanitatē: ꝓfunde hūilitati ſtudens: ꝯſiderās q̄m ſicut h̄r Ja. iiij. Superbis de⁹ reſiſtit: hūilibus aūt dat grām

Scd̄a eſt ꝑfectio macerationis ſubiectiue.

Vt em̄ carnē ſpūi ſubiectā redderet/eam m̄ltiplicit̄ macerauit. ¶ Primo ei ſtatiꝫ vt apō ceſariburgū ꝑuenit: nem⁹ intrauit vbi vitā eremiticā cū aliis duob⁹ aliq̄nto tp̄e duxit in auſteritate viuēs. Dehic ꝯpulſus locū illū reliq̄re ꝓpter maledictā mulierē q̄ndā: nobilē q̄dē gn̄e formaq̄ decoram: tp̄alibuſq̄ diuitiis locupletē: carnali amore viri dei clari accenſam ⁊ eū vt ei ꝯſentiret m̄ltiplicit̄ infeſtantē: m̄ltas neuſtrie ⁊ gallie ꝑtes cū magna penuria ꝑluſtrauit: ⁊ tandē vſq̄ ꝓpe ſpūſctō ducēte ꝑuenit: vbi cenobiū q̄ddā auxilio dei ⁊ cuiuſdā famuli ſui ꝯſtruxit. Ibiq̄ multas neceſſitates ꝓ chr̄i amore patiēs ſolis herbaꝝ radicib⁹ plerūq̄ viuebat q̄ſi imitat⁹ vitā btī baptiſte ioānis et helie ꝓphe: de cui⁹ auſteritate h̄r .iiij. Reg. xvij. Gal. v. Qui chr̄i ſūt carnē ſuā crucifixerūt cū viciis ⁊ ꝯcupiſcētiis. Poterat g̃ btūs clar⁹ dicere cū paulo .j. Coꝛ. ix. Caſtigo corp⁹ meū ⁊ in ſeruitutē redigo.

Tertia eſt ꝑfectio deuotõnis affectiue.

Vt em̄ liberi⁹ deuotiõi vacaret: ſolitaria loca q̄rebat Thrē. iij. Sedebit ſolitari⁹ ⁊ tacebit ⁊ leuabit ſe ſup ſe. Nibil em̄ aliud oīno q̄rebat q̄ꝫ tota mētis deuotiõe adherere deo: q̄ſi cū Ps̄. diceret Mihi aūt adherere deo bonuꝫ eſt. Vbi Aug⁹. Quid vultis ampli⁹ fratres: hoc oē bonū eſt q: q̄ adheret deo vn⁹ ſpūs eſt quia diuinā participat bonitatē q̄ ei adheret ꝑ volūtatis vniformitatē. Idē ibideꝫ.

Cū tibi adheſero ex toto me/nunq̄ mihi labor: nunq̄ dolor: ſed vita mea tota viuet in te: tota plena te. Hec ille. P̄z itaq̄ virtuoſa ꝑfectio beati Clari ꝑ quā dn̄o ſcte atq̄ laudabilit̄ miniſtrauit vt tandē ꝑtingeret ad ꝓmiſſum ſaluatoris d. Siq̄s mihi miniſtrauerit ⁊c̄.

Tertia eſt ꝯſideratio ꝯſummatõis glorioſe. j. Reg. ij. dixit dn̄s: Quicūq̄ honorificauerit me glīficabo eū: qui aūt me ꝯtemnūt erunt ignobiles. Glorioſa aūt fuit btī Clari conſummatio ꝓpter tria.

¶ Primo ꝓpter martyrij laureationē.
¶ Scd̄o ꝓpter ꝓploꝝ venerationē.
¶ Tertio ꝓpter miracloꝝ coruſcationē

Pmo ꝓpter martyrij laureationē.

Martyrio em̄ coronat⁹ eſt ꝓ virginali puritate ſua cõſeruanda. Sciebat em̄ eā theſauꝝ eſſe p̄cioſiſſimū. Eccl̄iaſti. xxvj. Non eſt ꝯdigna ponderatio anime cõtinentis. Cum em̄ fugiſſet beat⁹ clarus vt ſupra diximus: mulier ſup̄ memorata carnali ꝯcupiſcentia excecata ſeruos miſit vt vbicūq̄ Clarum inuenirēt: morti eū traderent. Vide q̄ꝫ maledicta rabies: q̄ꝫ furioſus ignis carnalis amoris: q̄ꝫ excecatiuus eſt. Bene ergo Gregori⁹. xxxj. moraliū: cecitatē mentis primā luxurie filiaꝫ ponit. Serui itaq̄ p̄dicti Clarum inuenientes fodientē ⁊ corpus ſuū fatigantē iuxta ſuū cenobiū/iuſſum deteſtabile ſue domine perfecerūt. Et ſic domino martyr cõſecratus eſt: et martyrij aureolam cū virginitatis corona ſuſcepit. Plus eniꝫ timebat virginitatē perdere q̄ꝫ tēporalem vitam. illud dictū ſaluatoris intelligens Joan. xij. Qui amat animā ſuā: id eſt vitam animalē: perdet eam: Et qui odit animaꝫ ſuā. i. animalē vitā in hoc mūdo/ in vitaꝫ eternā cuſtodit eā.

Scd̄o glīoſa apparuit cõſūmatio ſua ꝓpter ꝓploꝝ venerationē.

Amplis nāq̄ honorifice ſepultū eſt corp⁹ e⁹ et deuote celebrari ſolet eius feſtiuitas: ⁊ a pleriſq̄ cū magna deuotiõe ⁊ veneratõne frequentari ſue ſepulture locus. Sap. iij. Bonorum laborum glorioſus eſt fructus.

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN